

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน
กับผู้บริหารท้องถิ่นตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช.

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ลับ^๑ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๗๑๕ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับผู้บริหารท้องถิ่น ดังนี้

๑. กรณีการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับนาย พ. นายเทศมนตรีตำบล บ.

๑.๑ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหานาย พ. นายเทศมนตรีตำบล บ. กับพวก ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กรณีดำเนินการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กไม่ได้มาตรฐาน โดยถนนมีค่ากำลังอัดคอนกรีตและความหนาไม่ถูกต้องตามสัญญาจ้าง ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับไว้พิจารณา โดยมอบหมายคณะผู้ไต่สวนเบื้องต้นเพื่อดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นและรวบรวมพยานหลักฐาน พร้อมทั้งจัดทำรายงานการไต่สวนเบื้องต้นเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณา และคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณารายงานการไต่สวนเบื้องต้นแล้วมีมติว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหา มีมูลความผิดทางอาญาตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และมีมูลความผิดฐานปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาลหรือแก่ราชการ ตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับผู้ถูกกล่าวหาตามฐานความผิดดังกล่าว ตามมาตรา ๙๑ (๑) และ (๒) และมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๙๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้วแต่กรณี และกระทรวงมหาดไทยได้ส่งเรื่องดังกล่าวให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจในเรื่องดังกล่าวแล้ว ต่อมา นาย พ. ได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า ตนไม่เห็นด้วยกับการดำเนินการของผู้ว่าราชการจังหวัด เนื่องจากไม่เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่มาตรา ๗๓ และมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนด

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๘๐๔/๒ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๖ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๑ต่อมากกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๒๑๔๗๘ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ ยกเลิกชั้นความลับ

๑.๒ กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ พิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีการนับวาระกระทำผิดของผู้บริหารท้องถิ่นสมัยดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ และดำรงตำแหน่งต่อตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ หากจะออกคำสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิด ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จะเกินสองปี ในวาระที่กระทำผิดหรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ มีความเห็นเป็นสองฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า ควรนับเป็นวาระเดียวต่อเนื่อง เนื่องจากการรักษาการตามตำแหน่งต่อจากวาระเดิมมิใช่เป็นการดำรงตำแหน่งในวาระใหม่ อีกทั้งการพ้นจากตำแหน่งในกรณีที่ถูกระงับการดำรงตำแหน่งในวาระใหม่ อีกทั้งการพ้นจากตำแหน่งแต่ควรคำนึงถึงเพียงเวลาที่พ้นจากตำแหน่งนั้นเกิดขึ้นเมื่อใด ก็ให้นับวาระการดำรงตำแหน่งการสั่งพ้นจากตำแหน่งสองปีนับจากนั้น

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า การดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น แม้จะเป็นการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องกัน แต่การได้มาซึ่งตำแหน่งโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายคนละฉบับ การนับวาระการดำรงตำแหน่งจึงนับเป็นสองวาระ ทั้งนี้ เทียบเคียงกับแนวคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขดำ ที่ อร ๒๒/๒๕๖๔ และคดีหมายเลขแดงที่ อร ๑๙/๒๕๖๕ และความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องเสร็จที่ ๑๑๑๒/๒๕๕๙ และเรื่องเสร็จที่ ๑๖๐/๒๕๓๐

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ เห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย และเกิดความชัดเจนในแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการนับวาระการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น หากออกคำสั่งทางปกครองในเรื่องนี้ไป โดยยังไม่เกิดความชัดเจนในบทบัญญัติกฎหมายจะเกิดผลกระทบต่อ การดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นและทำให้ราชการเกิดความเสียหายได้ จึงเห็นควรให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหารือเรื่องดังกล่าวไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒. กรณีการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับนาย ส. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ส.

๒.๑ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหา นาย ส. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ส. กับพวก ว่า กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กรณีมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณารายงานการไต่สวนเบื้องต้นแล้วมีมติว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหา มีมูลความผิดทางอาญาตามมาตรา ๑๕๒ และมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๔) ประกอบกับมาตรา ๑๐๓/๑ มาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับมาตรา ๑๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และมีมูลความผิดตามมาตรา ๔๔/๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ส่งความเห็นไปยังผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับนาย ส. ตามมาตรา ๙๑ (๑) และมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๙๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อมาจังหวัดได้ใช้สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และวินิจฉัยว่าพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาในฐานะรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น หรือที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นจะกระทำตามมาตรา ๔๔/๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิด

๒.๒ กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งความเห็นไปยังผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับนาย ส. ตามมาตรา ๙๑ (๑) และมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๙๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีได้แจ้งให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๑ (๒) จึงมีประเด็นต้องพิจารณาว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดจะสามารถใช้สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนแล้ววินิจฉัยให้นาย ส. พ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพราะเหตุตามมาตรา ๔๔/๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ โดยไม่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้หรือไม่ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยเห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องชี้มูลความผิดและมีมติให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ ตามมาตรา ๙๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เสียก่อน ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงจะสามารถใช้สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นรายงานการสอบสวนตามมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๙๘ วรรคสี่ เพื่อวินิจฉัยให้นาย ส. พ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพราะเหตุที่นาย ส. ได้กระทำการตามมาตรา ๔๔/๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ

ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาเรื่องนี้เป็นไปด้วยความรอบคอบ เกิดความถูกต้อง และเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติแก่ผู้เกี่ยวข้องที่จะนำไปใช้ปฏิบัติให้เกิดความถูกต้องและมีประสิทธิภาพ กระทรวงมหาดไทยจึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงมหาดไทย โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีที่นายกเทศมนตรีซึ่งดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้ดำรงตำแหน่งต่อเนื่องกันตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ นับเป็นการดำรงตำแหน่งเดิมต่อเนื่องกันหรือไม่ เห็นว่า ข้อ ๕^๒ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษา

^๒ข้อ ๕ กรณีผู้บริหารท้องถิ่นที่พ้นจากตำแหน่ง ให้ผู้บริหารท้องถิ่นที่ต้องพ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากครบวาระตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป ยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งจะได้มีประกาศให้มีการเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่นนอกจากครบวาระให้ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นโดยให้ดำเนินการตามข้อ ๑๑ ของประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๗ ฯ

ความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ ฯ กำหนดว่า กรณีผู้บริหารท้องถิ่นที่จะพ้นจากตำแหน่ง ให้ผู้บริหารท้องถิ่นที่ต้องพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป ยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งจะได้มีประกาศให้มีการเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เป็นคำสั่งที่ออกมาในระหว่างที่นายกเทศมนตรีผู้ถูกกล่าวหา ยังคงอยู่ในวาระการดำรงตำแหน่ง จึงเป็นการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องเพื่อปฏิบัติหน้าที่เดิม และเพื่อร่วมแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นต่อไปในช่วงสถานการณ์ที่ยังไม่อาจจัดให้มีการเลือกตั้งได้ โดยยังไม่พ้นจากการดำรงตำแหน่ง จึงมิใช่เป็นการดำรงตำแหน่งในวาระใหม่ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งมีประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔^๓ เมื่อมาตรา ๗๓/๑ วรรคหนึ่ง^๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาและสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เพราะเหตุตาย หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี การนับระยะเวลาสองปีดังกล่าวจึงต้องนับจากวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นวันที่ นายกเทศมนตรีผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งในวาระดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งและในขณะนั้นกำลังดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีอยู่ ดังนั้น โดยผลของมาตรา ๗๓/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ที่กำหนดว่า ในคำสั่งที่ให้พ้นจากตำแหน่งให้มีผลตั้งแต่วันที่ที่มีคำสั่ง ถ้าในขณะที่มีคำสั่งดังกล่าวผู้นั้นกำลังดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นอันเป็นผลจากการเลือกตั้งต่างวาระ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งที่กำลังดำรงอยู่ด้วยการลงโทษจึงยังคงกระทำต่อไป

ประเด็นที่สอง กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดว่า มีมูลความผิดทางอาญาตามมาตรา ๑๕๒ และมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และมีมูลความผิดตามมาตรา ๔๔/๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหาร

^๓ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ประกาศ ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

^๔มาตรา ๗๓/๑ เมื่อผลการสอบสวนตามมาตรา ๗๓ ปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกสอบสวน ถ้าเป็นการดำเนินการสอบสวนของนายอำเภอ ให้นายอำเภอรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาและสั่งให้ผู้ถูกสอบสวนพ้นจากตำแหน่ง ถ้าเป็นการดำเนินการสอบสวนของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาและสั่งให้ผู้ถูกสอบสวนพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เพราะเหตุตาย หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี โดยในคำสั่งดังกล่าวให้ระบุเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งไว้ และให้มีผลตั้งแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีคำสั่ง แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินงานและการรับค่าตอบแทนที่ได้กระทำไปก่อนวันที่มีคำสั่งนั้น ถ้าในขณะที่มีคำสั่งดังกล่าวผู้นั้นกำลังดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอันเป็นผลจากการเลือกตั้งต่างวาระหรือต่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกัน ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งที่กำลังดำรงอยู่ด้วย และให้ถือว่าวันที่สั่งให้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเป็นวันเริ่มนับระยะเวลาต้องห้ามการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ทั้งนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน

ส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ส่งความเห็นไปยังผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ ตามมาตรา ๙๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยไม่ได้แจ้งให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนจะใช้สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนพิจารณาลงโทษผู้ถูกกล่าวหาโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้หรือไม่ เห็นว่า การที่ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนจะพิจารณาลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยถือเอารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนของผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้หรือไม่ นั้น จะต้องเป็นกรณีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘ (๒)^๕ และมาตรา ๙๑^๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งบัญญัติโดยสรุปว่า ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ส.ผู้ถูกกล่าวหา ฐานเป็นเจ้าของพนักงานมีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใดเข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น และฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามมาตรา ๑๕๒^๗ และมาตรา ๑๕๗^๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ อันเป็นฐานความผิดหลักที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว จึงมีอำนาจชี้มูลความผิดที่เกี่ยวข้องกันนั้นได้ โดยในกรณีนี้

^๕มาตรา ๒๘ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ไต่สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๒) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖มาตรา ๙๑ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนแล้วมีมติวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้ามีมูลความผิดทางอาญา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน สำนวนการไต่สวน เอกสารหลักฐาน สำเนาอิเล็กทรอนิกส์ และคำวินิจฉัยไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวัน เพื่อให้อัยการสูงสุดยื่นฟ้องคดีต่อไป

(๒) ถ้ามีมูลความผิดทางวินัย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน สำนวนการไต่สวน เอกสารหลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนภายในสามสิบวันเพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป

^๗มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใด เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เนื่องด้วยกิจการนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

^๘มาตรา ๑๕๗ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดฐานเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นเป็นผู้สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น หรือที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นจะกระทำ ตามมาตรา ๔๔/๓ (๓)^๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ อันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความผิดฐานหลักที่ได้ชี้มูลไว้แล้ว จึงอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๒๘ (๒)^๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ และมีอำนาจส่งรายงาน ส่วนราชการใต้สวน เอกสารหลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๙๑^๖ ประกอบกับมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่^๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนจึงมีหน้าที่พิจารณาดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ชี้มูลความผิดในกรณีดังกล่าว โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอีก

(นายปรกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๖๖

“มาตรา ๔๔/๓ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายองค์การบริหารส่วนจังหวัด ต้องไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑.๓

๑.๓

(๓) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่กระทำหรือจะกระทำกับหรือให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น หรือมีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่กระทำหรือจะกระทำกับหรือให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น โดยมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าเป็นการต่างตอบแทนหรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกัน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

๑.๓

๑.๓

^๑โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

^๒โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, ข้างต้น

^๓มาตรา ๙๘ เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๙๑ แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก โดยในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาแล้วแต่กรณี

๑.๓

๑.๓

สำหรับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดในเรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๑.๓

๑.๓